

SAIMAAN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

Hietakallionkatu 2, 53850 LAPPEENRANTA

LAKU-HANKKEEN VUOSIRAPORTTI 2025

Lappeenrannassa 13. marraskuuta 2025

Viivi Pakarinen

Hankevetäjä

Sisällys

1. YLEISTÄ.....	3
2. VALUMA-ALUEEN VESIENSUOJELU	3
3. HOITOKALASTUKSET JA VESIKASVIEN NIITOT	4
4. VEDENLAADUN SEURANTA.....	6
5. HANKKEEN HALLINTO JA TALOUS.....	7
6. HANKKEEN TULEVAISUUS.....	8

1. YLEISTÄ

LAKU-hanke käynnistyi vuonna 2021 kun Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta, Etelä-Karjalan säästöpankkisäätiöltä, Raija ja Ossi Tuuliaisen säätiöltä sekä Kirjavalan osakaskunnalta varmistui rahoitus hankkeelle. Hankkeen kuluessa myös Saaren osakaskunta innostui hankkeeseen aktiivisesti mukaan. Simpelejärven ja Suuren Rautjärven (e) pohjoispuolella sijaitsevat Simpelejärven Lahdenpohja ja Akonpohjanlahti (pohjoinen Suuri Rautjärvi), sekä niiden välissä Kirjavalan kanavan kautta kulkeva Suomalaisenjoki kuuluvat Simpelejärven ja siten myös Hiitolanjoen valuma-alueeseen. Hanke-alueen molemmat järvet on luokiteltu ekologiselta tilaltaan välttäviksi, kuten myös välissä virtaava Suomalaisenjoki. LAKU-hankkeen käynnistämisen taustasyitä olivat hyvää huonompi ekologinen tila, paikallisen osakaskunnan kiinnostus Lahdenpohjan kunnostustoimiin sekä Imatran seudun ympäristötoimen ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kannustus pistää hanke pystyyn alueelle.

Simpelejärven Lahdenpohjan tila arvioitu välttäväksi ja kemiallinen tila on tyydyttävä. Lahdenpohja on matala humusjärvi. Suuri Rautjärvi (p) eli Akonpohjanlahti on arvioitu suppean aineistoon perustuvalla luokittelulla ekologiselta tilaltaan välttäväksi rehevöitymisen takia. Sinilevähaitat vaivaat vielä voimakkaammin Akonpohjanlahtea. Ekologisen tilan luokittelussa haitallisten sinilevien luokittelu on huono. Kemiallinen tila on välttävä. Akonpohjanlahteen on kohdistunut yhdyskuntajätevesikuormitusta Parikkalan Akonpohjan puhdistamolta, joka on sittemmin suljettu. Rehevöitymistä aiheuttaa nykyään hajakuormitus, mm. kuormitus maatalousalueilta. Molempien järvien pintaa on aikojen saatossa laskettu useampaan otteeseen.

Hankkeen tavoitteina on vaikuttaa Simpelejärven kuormitustason hallintaan, lisätä mahdollisuuksia Lahdenpohjan ja Suuri Rautjärven (p) virkistyskäyttöön, vaikuttaa vesistöjen tilaan niin että niiden ekologinen tila paranee tai ainakin heikkenemiskehitys hidastuu tai pysähtyy, ottaa alueella käyttöön vaikuttavia keinoja vesistönsuojeluun ja lisätä tietoa vesiensuojelusta alueella. Hankkeessa pyritään vaikuttaviin toimenpiteisiin peltolohkoilla ja tarvittaessa metsäpalstoilla, ravinne- ja vesitalouden hallintaan kosteikoilla ja valuma-aloilla tai muilla sopivilla ratkaisuilla. Hanke sai 2. rahoituskauden vuosiksi 2024–2026 jatkamaan hyvin alkanutta vesistönkunnostustyötä alueella.

Hankkeen rahoittajia ovat Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Etelä-Karjalan säästöpankkisäätiö, Raija ja Ossi Tuuliaisen säätiö sekä Kirjavalan ja Saaren osakaskunnat. Hankkeen ohjausryhmässä on mukana Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen lisäksi Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Imatran seudun ympäristötoimi, Kirjavalan osakaskunta, Saaren osakaskunta, valuma-alueen viljelijöitä, Etelä-Karjalan maaseututoimi ja Parikkalan kunta.

2. VALUMA-ALUEEN VESIENSUOJELU

Vuonna 2025 vesiensuojelurakenteiden edistämistä jatkettiin hankealueella. Jumalajoen valuma-alueelle suunniteltu Karpalosuo kosteikko sai toteutukselle 80 % rahoituksen Euroopan maaseuturahoituksesta maaliskuussa 2025. Karpalosuo 20 % osuus katetaan LAKU-hankkeen yksityisellä osuudella. Kustannusarvio Karpalosuo toteutukselle on veroineen enintään 43 925

€. Karpalosuo kosteikon urakoitsijaksi valittiin Konetyö Neuvonen ja kosteikon rakentaminen alkoi heinäkuussa 2025, ja jatkuvat sääolosuhteiden mukaan talvella.

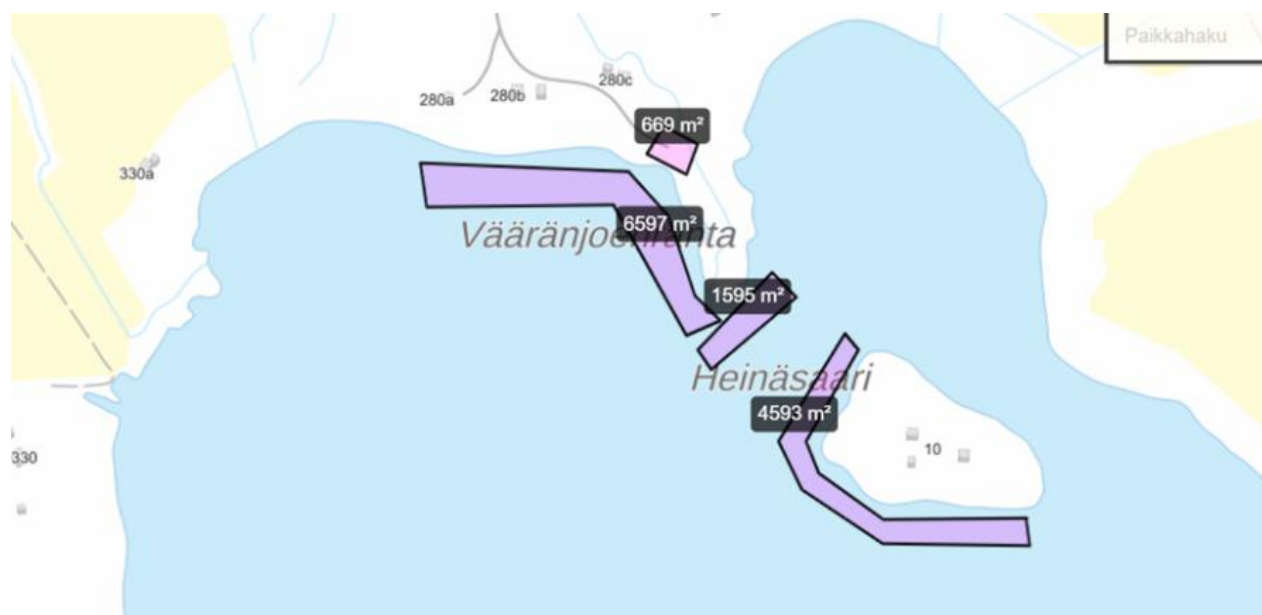
Kuva 1. Karpalosuo kosteikon työmaa elokuussa 2025.

Vuosina 2024 ja 2025 Lahdenpohjan puolella on käyty valuma-aluekartoituksena läpi maastokäynnin kaikki järveen laskevat ojat sekä Vääräjoen valuma-alue Tetrisuolta alaspäin Lahdenpohjaan saakka. Maastokäyntien yhteydessä on alueet ilmakuvattu sekä pinnankorkeuksia mitattu RTK:n avulla. Maastokäyntien perusteella hankkeessa on suunnitteilla Lahdenpohjan valuma-alueelle kaksi ojankäyntiä, joiden toteuttamisesta on neuvoteltu maanomistajien kanssa. Ojankäyntöjen selvityksiä jatketaan suunnittelulla sekä ojitusyhteisön lupaselvityksillä.

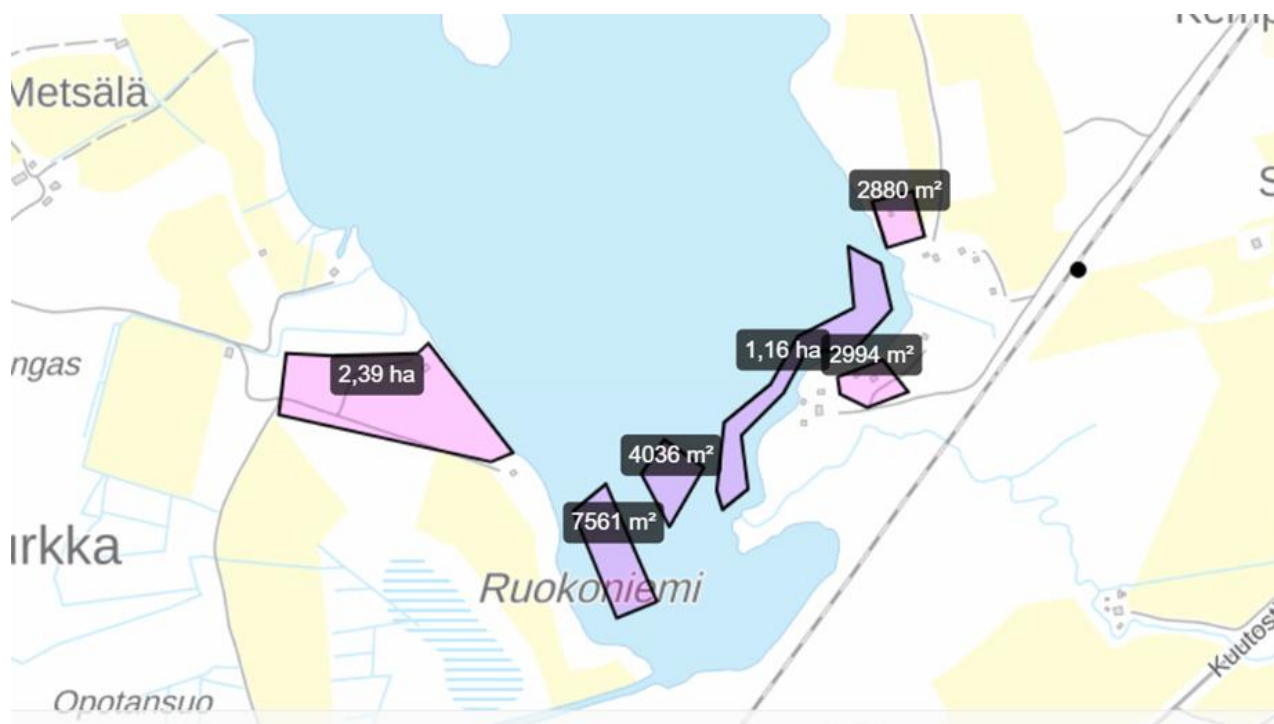
3. HOITOKALASTUKSET JA VESIKASVIEN NIITOT

Vuonna 2025 hoitokalastukset aloitettiin toukokuussa sekä Akonpohjanlahdessa että Lahdenpohjassa ja jatkuivat kesän ajan. Hankkeeseen hankitut rysät hoidettiin kuntoon kevään aikana ja hoitokalastuksia tehtiin Saaren sekä Kirjavalan osakaskuntien toimesta talkoovoimin. Vuonna 2025 talkootyötunteja kertyi yhteensä 113 henkilötyötuntia ja 4 konetyötuntia.

Hankkeessa niitettiin Lahdenpohjassa elokuussa järven pohjois- sekä eteläpäässä. Suurimmilta osin niittoalueet olivat samat kuin aiempina vuosina, mutta järven pohjoispäässä niitettiin laajemmalla alueella verrattuna vuoteen 2024.

Kuva 2. Vuoden 2025 niitto- ja läjitysalueet Lahdenpohjan pohjoisosassa.

Kuva 3. Vuoden 2025 niitto- ja läjitysalueet Lahdenpohjan eteläosassa.

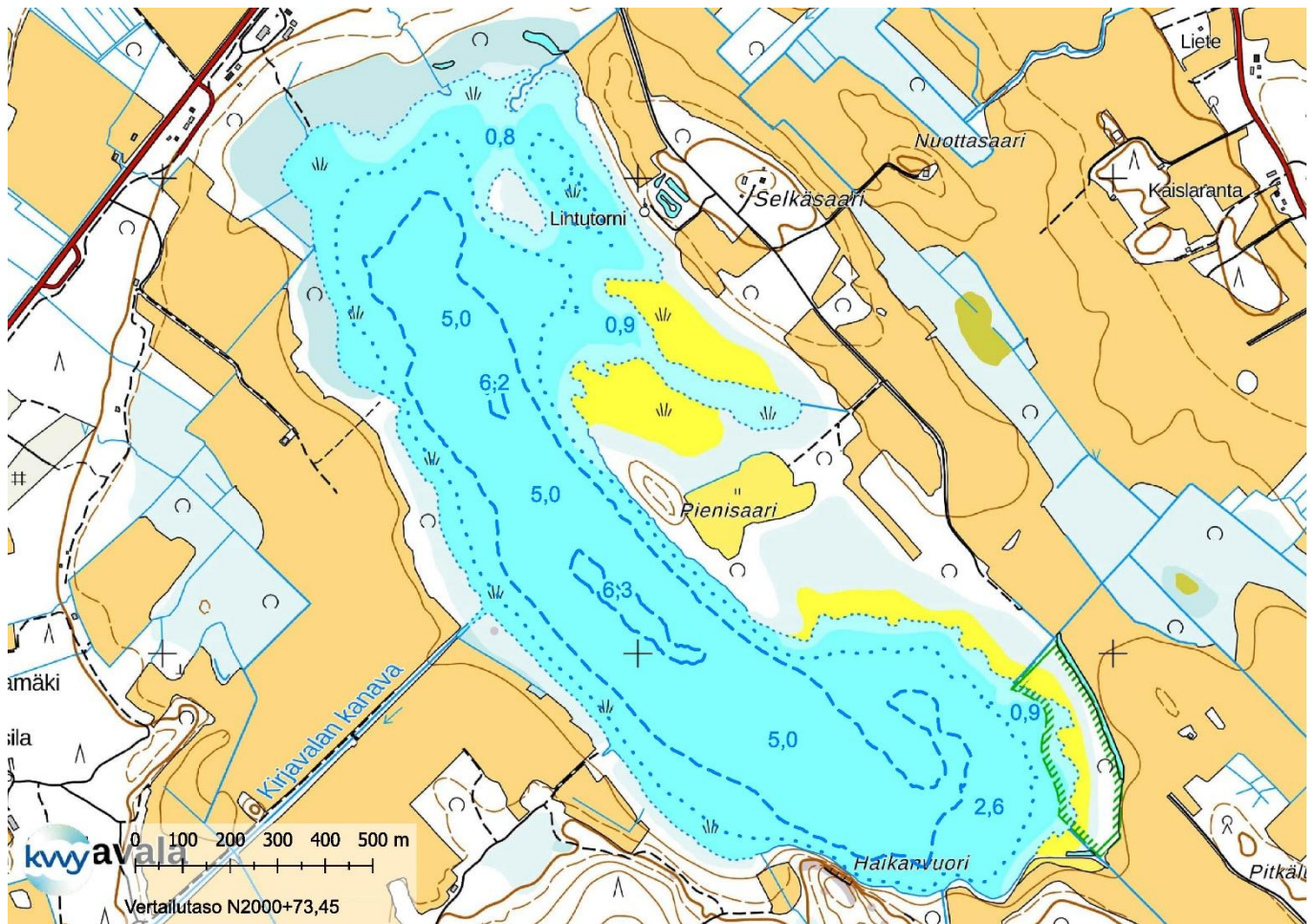
Kuva 4. Vääräjoenranta niittojen jälkeen.

4. VEDENLAADUN SEURANTA

Hankkeessa toteutettiin kesällä 2025 syvyyskartoitus Akonpohjanlahdessa. Kartoituksen teki KVVY. Syvyyskartoituksen perusteella kesällä 2025 toteutettiin sisäisen kuormituksen määrittämistä vesinäytteenotoin. Vesinäytteet otettiin heinä-elokuussa 5 metrin syvyysvyöhykkeeltä pohjasta sekä pinnasta, kun pohjan hapen havaittiin olevan loppu. Näytteenoton toteutti hankkeen hankevetäjä ja näytteet analysoi Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy.

Päivämäärä	Syvyys	Lämpötila °C	O2 mg/l	O2 %	Kok-P µg/l	PO4-P µg/l	Rauta µg/l
29.7.2025	1m	26			48	6	
29.7.2025	Pohja -1m	20	1,8	20	76	14	
5.8.2025	1m	25			51	7	
5.8.2025	Pohja -1m	20	0,92	10	84	17	1700
11.8.2025	1m	21			46	8	
11.8.2025	Pohja -1m	18	1,5	16	43	4	1800
18.8.2025	1m	19,5			53	7	
18.8.2025	Pohja -1m	19,2	4,1	45	54	9	850

Kuva 5. Akonpohjanlahden syvyyskartta.

Näytteenoton perusteella vaikuttaisi siltä, että järvestä esiintyy ajoittaista sisäistä kuormitusta hapen loppuessa, mutta vesi sekoittuu helposti järven mataluuden vuoksi. Sisäisen kuormituksen näytteenoton jatkamisen tarpeellisuutta arvioidaan tulevana talvena. Lisäksi sisäisen ja ulkoisen kuormituksen suhdetta arvioidaan Vemala-mallin avulla.

5. HANKKEEN HALLINTO JA TALOUS

Hankkeen vastuullisena toteuttajatahona toimii Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry ja hankevetäjänä Viivi Pakarinen. Hankkeessa on erillinen ohjausryhmä, joka ohjaa toimintaa. Ohjausryhmä on kokoontunut vuoden 2025 aikana 3 kertaa, ja siihen ovat osallistuneet Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen, Kirjavalan ja Saaren osakaskuntien, Parikkalan kunnan, Imatran seudun ympäristötoimen, Etelä-Karjalan maaseututoimen, Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Parikkalan kunnan edustajat. Lisäksi kokouksiin on kutsuttu hankkeen valuma-alueen viljelijöitä.

Hankkeen 2. vaihe on saanut rahoitusta Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta 96640 €, Etelä-Karjalan säästöpankkisäätiöltä 87430 € ja Raija ja Ossi Tuuliaisien säätiöltä 7000 €. Hankkeessa on kertynyt kuluja hankkeen alusta vuoden 2025 lokakuun loppuun mennessä yhteensä noin 80 000 €.

6. HANKKEEN TULEVAISUUS

Hankkeen 2. vaihe jatkuu hankesuunnitelman mukaisesti vesiensuojelurakenteiden suunnittelulla ja toteutuksella, hoitokalastuksin ja seurannoin vuoden 2026 loppuun.

SAIMAAN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

Hietakallionkatu 2, 53850 LAPPEENRANTA

